

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Komisja do Spraw Petycji
BKSP-020-5-21

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu Komisja do Spraw Petycji wnosi projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o systemie oświaty.

Do reprezentowania Komisji w pracach nad projektem ustawy została upoważniona poseł Urszula Augustyn.

Przewodniczący Komisji
(-) Sławomir Jan Piechota

USTAWA

z dnia 2021 r.

o zmianie ustawy o systemie oświaty

Art. 1

W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327) w art. 90t ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze.”.

Art. 2

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel uchwalenia ustawy

Projektowana ustawa jest reakcją Komisji do Spraw Petycji Sejmu RP na petycję Nr BKSP-145-IX-17/19 skierowaną do Sejmu RP (wnioskodawca nie wyraził zgody na ujawnienie danych) – którą komisja uznała za zasadną.

Celem ustawy jest dokonanie zmiany w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – poprzez przywrócenie brzmienia art. 90t ust. 4 sprzed nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2245), a tym samym zwiększenie swobody jednostek samorządu terytorialnego w definiowaniu kręgu osób objętych programami wsparcia dla dzieci i młodzieży i stworzenie możliwości poszerzenia kręgu beneficjentów tych programów w stosunku do aktualnego stanu prawnego.

2. Rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana, oraz różnice pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Art. 90t ustawy o systemie oświaty daje możliwość organom stanowiącym jednostki samorządu terytorialnego tworzenia regionalnych i lokalnych programów wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Zakres tej pomocy jest jednak, stosownie do art. 90t ust. 4 ograniczony – udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży jest możliwe tylko w przypadku, gdy pobierają oni naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego – bez względu na miejsce zamieszkania tych dzieci i młodzieży. Formy i zakres tej pomocy są określone w regionalnych lub lokalnych programach wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży (art. 90t ust.1 zmienianej ustawy) – które uprzednio muszą być stworzone.

Do czasu nowelizacji ustawy w 2018 r. art. 90t ust. 4 zmienianej ustawy nie wskazywał na inne kryteria czy też cechy szkół, które pozwalałyby na różnicowanie

uczniów. Zmiana dokonana w 2018 r. zróżnicowała uczniów w zakresie kryterium miejsca pobierania nauki, wykluczając z możliwości uzyskania pomocy uczniów zamieszkałych w danej gminie, pobierających naukę w innej gminie – nawet w sytuacji gdy na terenie gminy – miejsca zamieszkania brak jest niektórych typów i rodzajów szkół dla dzieci i młodzieży tam zamieszkałych. W praktyce więc przykładowo mała wiejska gmina, niemająca na swoim terenie szkół ponadpodstawowych, nie ma możliwości utworzenia programu, który wyrównywałby szanse edukacyjne dzieci i młodzieży oraz wspierał edukację uzdolnionych uczniów mieszkających na terenie tej gminy, ale uczących się w szkołach poza terenem gminy.

Trzeba także podkreślić, że programy te mogą mieć różną formę – zarówno stypendiów, jak i jednorazowych zapomóg czy np. finansowego lub organizacyjnego wsparcia dojazdu do szkół.

Projektowana ustawa eliminuje przedstawione ograniczenie. Rada jednostki samorządu terytorialnego (np. rada gminy) będzie mogła objąć programem pomocy zarówno uczniów pobierających naukę na swoim terenie (np. gminy), a zamieszkałych poza jej terenem, jak i tych uczniów, którzy mieszkają na terenie np. danej gminy, a pobierają naukę w szkołach zlokalizowanych w innych gminach. O tym, kto może być objęty programem, będzie każdorazowo decydowała rada danej jednostki samorządu terytorialnego. Biorąc pod uwagę fakt, że programy takie mogą być ustanawiane przez różne jednostki samorządu (samorząd gminny, powiatowy, województwa), jak i fakt, że ustawa określa dwa różne ustawowe cele tych programów (wyrównywanie szans edukacyjnych oraz wspieranie edukacji uzdolnionych uczniów), nie definiując przy tym formy tego wsparcia – należy pozostawić dotychczasowe rozwiązanie, które nie wyklucza automatycznie z prawa do udziału w programach ustanowionych przez różne jednostki samorządu w przypadku „zbiegu” uprawnień. Można sobie wyobrazić, że różne programy będą w stosunku do siebie miały charakter uzupełniający, a uczeń będzie miał (tak jak już teraz) prawo do wsparcia z różnych programów. Dlatego o ewentualnych ograniczeniach w przypadku „zbiegu” powinny decydować organy ustanawiające takie programy.

3. Skutki projektowanej ustawy

Zasadniczym skutkiem społecznym i prawnym projektowanej ustawy będzie eliminacja przepisu budzącego poważne wątpliwości konstytucyjne i stworzenie radom gmin prawnych możliwości jednakowego traktowania wszystkich mieszkańców (dzieci i młodzieży) bez względu na lokalizację szkoły, w której pobierają naukę.

Ze względu na swój charakter i ograniczony zasięg ustawa nie wywoła skutków gospodarczych, jak również skutków finansowych, nie ma też wpływu na działalność podmiotów gospodarczych (w tym mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorstw).

4. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 20 maja 2021 r.

BAS-WAPM-1108/21

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS
L.dz. DS, 1120, 321, 21
Data wpływu: 21.05.2021r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej komisijnego projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty (przedstawiciel wnioskodawcy: poseł Urszula Augustyn)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2019 r. poz. 1028, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

W przedłożonym projekcie ustawy przewidziano zmianę ust. 4 art. 90t w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹ poprzez przywrócenie brzmienia tego przepisu sprzed nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw² dającego możliwość organom stanowiącym jednostki samorządu terytorialnego tworzenia regionalnych i lokalnych programów wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży bez względu na kryterium miejsca pobierania nauki i zamieszkiwania dzieci i młodzieży na terenie tej jednostki.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii zawartych w przepisach opiniowanego projektu.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1327.

² Dz. U. poz. 2245.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L.dz. SPB-WP. 020, 153, 6, 2021
Data wpływu 21.05.21r.

3. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Autor:

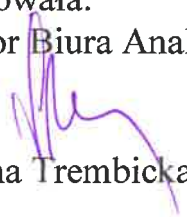
Agnieszka Olszewska

ekspert ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptowała:

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Krystyna Trembicka

Deskrytory Bazy REX: edukacja, oświata, samorząd terytorialny

Warszawa, 20 maja 2021 r.

BAS-WAPM-1109/21

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS
L.dz. DS. 1120, 321, 21(2)
Data wpływu: 21.05.2021 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie stwierdzenia, czy komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty (przedstawiciel wnioskodawcy: poseł Urszula Augustyn) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Projekt przewiduje zmianę ust. 4 art. 90t w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹ poprzez przywrócenie brzmienia tego przepisu sprzed nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw² dającego możliwość organom stanowiącym jednostki samorządu terytorialnego tworzenia regionalnych i lokalnych programów wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży bez względu na kryterium miejsca pobierania nauki i zamieszkiwania dzieci i młodzieży na terenie tej jednostki.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:
Agnieszka Olszewska
ekspert ds. legislacji
w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptowała:
Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Krystyna Trembicka

Deskryptory Bazy REX: Unia Europejska, prawo pracy, wynagrodzenie, równość

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1327.

² Dz. U. poz. 2245.